Katrineholms kommun
kommunen@katrineholm.se

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Katrineholms Tekniska College 2 i Katrineholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Katrineholms Tekniska College 2 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Denna granskning avser bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt teknikprogrammet.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Katrineholms Tekniska College 2 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det vid skolan genomförs ett aktivt och systematiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utvecklas så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att det bedrivs ett samlat arbete för studiero på skolan, vilket omfattar möjligheter för personalen att lära av varandra, få en samsyn och skapa gemensamma strategier för att skapa och bibehålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygsättning och för diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser för att på så sätt säkerställa en likvärdig betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 november 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11261) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorn följer i flera delar upp och analyserar skolenhetens resultat och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Lärarnas medverkan i analysarbetet behöver dock utvecklas. Det finns också exempel på jämställdhetsarbete i undervisningen och i utbildningen för övrigt men rektorn behöver utveckla en tydlig strategi för arbetet.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn följer upp undervisningens genomförande genom de halv- och helkursutvärderingar eleverna gör i samtliga kurser. Lärarna får skriftlig återkoppling på resultaten från rektorn och resultaten diskuteras även under medarbetarsamtalen. Exempelvis har rektorn diskuterat motsägelsefulla resultat som att eleverna gett högt värde på arbetsro men lågt värde på arbetsglädje. Uppföljning av undervisningen sker även genom rektorns deltagande i elevhälsoteamets arbete med individuella anpassningar i undervisningen. Av granskningen framkommer olika uppfattningar bland lärarna huruvida rektorn gör systematiska lektionsobservationer. Rektorn uppger dock att han gör lektionsbesök varje dag och att lektionsobservationer kommer att läggas in i det nya analysverktyg som kommunen nu ska prova. Ett arbete med att integrera värdegrundsarbetet i undervisningen har inletts. Rektorn, lärarna och elevhälsan beskriver att lärarna vid några tillfällen på ämneslagsträffar nu fört diskussioner om hur de kan arbeta med att integrera värdegrundsuppdraget i undervisningen. I yrkesämnena arbetar lärarna redan mycket med värdegrundsuppdraget genom att de tar upp frågor om förhållningssätt och kundbemötande på arbetsplatser i samband med det arbetsplatsförlagda lärandet. Lärarna pratar också med eleverna om vikten av att som hantverkare visa hänsyn när de arbetar i andras hem eller med andras bilar.

Rektorn följer upp skolans kunskapsresultat. Enligt rektorn och elevhälsan sammanställs betygsstatistik av förvaltningen. Rektorn beskriver att han identifierar hur resultaten ser ut i olika kurser, hur de förändras över tid och hur de förhåller sig till resultat på nationell nivå. Rektorn granskar också resultaten uppdelat på män och kvinnor, olika betygsnivåer och hur många som når examen. Lärarna följer upp kunskapsresultat på både individ- och klassnivå. För varje kurs en elev läser registreras antingen att eleven når kunskapskraven, är på väg att nå målen eller inte når målen. Elever som har svårigheter följs upp och diskuteras vid elevhälsans besök i arbetslagen. Rektorn uppger att uppföljning av elevernas lärande under det arbetsplatsförlagda lärandet sker genom hans samtal med de lärare i arbetslagen som har ansvaret för det arbetsplatsförlagda lärandet samt genom de betyg som sätts i yrkeskurserna.

Analys av undervisningens genomförande och skolans kunskapsresultat sker på flera nivåer och rektorn fattar beslut om hur resurser ska fördelas utifrån elevernas behov och förutsättningar. Lärarnas medverkan i analysarbetet kan dock utvecklas. Rektorn beskriver att han analyserar kunskapsresultaten utifrån avvikelser eller förändringar. Som exempel nämns att skolans läxhjälp eller undervisningen på ett program har förstärkts med lärare med rätt kompetens utifrån de utmaningar som framkommit i resultatuppföljningen. Tvålärarsystem har införts i några grupper. En satsning för att utveckla undervisningen genom formativ bedömning påbörjades för snart två år sedan. Enligt rektorn är det ett långsiktigt arbete med syfte att ge lärarna utrymme att lära av varandra. Lärarna har också getts möjlighet att arbeta med auskultationer i par. Elevhälsan berättar också att lärarna i ämneslaget för matematik har startat ett arbete där de jämför elevernas resultat från grundskolan med de betyg eleverna får på gymnasiet. Jämförelsen har bland annat visat att elever med exempelvis ett C i betyg från grundskolan kan ha svårt att klara kursen matematik 1c på gymnasiet. Elevhälsan uppger vidare att lärarna på teknikprogrammet kontinuerligt arbetar med att analysera orsakerna till att de inte lyckas motivera eleverna i tillräcklig grad. Rektorn och lärarna uppger dock att lärarna inte är involverade så mycket i analysarbetet av kunskapsresultaten men rektorn hoppas att lärarna ska bli det i och med det nya analysverktyget. Verktyget ska användas för att följa upp resultat och kartlägga mönster på individ, lärar-, kurs- och programnivå. I det arbetet kommer även varje lärare att skriva en analysdel. Skolinspektionen vill här peka på vikten av att beslut om vad som ska utvecklas på enheten behöver fattas utifrån enhetens gemensamma analys och bedömning och att det därför är betydelsefullt om lärarna i högre grad kan involveras i analysarbetet.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. På skolan finns det olika mötesforum i

form av arbetsplatsträffar, arbetslag, ämneslag, elevhälsomöten, trygghetsteam samt ledningsgrupp. Syftet med de olika mötesformerna är tydligt och enligt lärarna leder arbetslagsledare arbetslagsmöten utifrån en strikt dagordning. Rektorn beskriver att det finns tre tider i veckan för lärarna att samverka - två tider för arbetslagen och en tid för ämneslagen. Den ena arbetslagstiden ägnas även åt övergripande arbete som arbetsplatsträffar och arbetet med formativ bedömning. Några lärare berättar dock att de har samarbeten med andra lärare om planering och gemensamma prov på grund av att de har sina arbetsplatser i närheten av varandra. Andra lärare berättar att de innevarande år försöker samordna en del av undervisningen på teknikprogrammet i ämnesövergripande teman. Trots den organisation och samverkan som finns beskriver elevhälsan och lärarna olika begränsningar för deras möjligheter att samverka. Elevhälsan uppger att det är mycket gymnasiegemensamma angelägenheter som lagts ut på arbetslagstiden, vilket begränsar lärarnas tid för gemensam planering. Lärarna uppger att de vill ha mer tid till pedagogiska frågor men att det inte ryms i deras arbetslagsmöten då elevärenden behandlas och många praktiska frågor diskuteras. Av inkomna dokument och intervju med rektorn framgår att det finns en tydlighet när det gäller skolans arbetssätt och rutiner. Det gäller exempelvis hur frånvaro rapporteras eller hur kunskapsresultat dokumenteras men också hur förberedelser ska göras inför elevernas arbetsplatsförlagda lärande och hur elevernas erfarenhet av densamma ska tas tillvara.

Det finns exempel på jämställdhetsarbete i undervisningen och övrig verksamhet men rektorn behöver utveckla en tydlig strategi för arbetet. Rektorn uppger att det inte finns någon dokumenterad strategi för jämställdhetsarbetet men att analys av betygsresultaten och anmälda kränkningar sker utifrån uppdelningen av kvinnor och män. Vidare tas vissa jämställdhetsaspekter som talutrymme upp i elevhälsans förebyggande värdegrundsarbete. Enligt rektorn har det inte kommit fram någon problematik kring jämställdhet varken på skolan eller på det arbetsplatsförlagda lärandet. I Skolinspektionens elevenkät höstterminen 2017 tillhörde Katrineholms Tekniska College 2 de 10 procent av skolenheterna som hade lägst värden i enkätomgången när det gällde påståenden om grundläggande värden i undervisningen/lärandet. Framför allt avvek påståendet *I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen* från genomsnittet för de skolenheter som deltog i enkäten. 47 procent av eleverna angav att påståendet stämde ganska dåligt eller inte stämde alls. Även värdet på påståendet att *Mina lärare ger män och kvinnor samma förutsättningar* låg lägre jämfört med övriga skolenheter som deltog i enkäten. Lärarna beskriver att de delvis omsätter jämställdhetsuppdraget i den egna undervisningen, men att det inte sker ett skolgemensamt arbete för att främja jämställdhet. Enligt lärarna behandlas kvinnor och män lika och de beskriver att jämställdhetsarbetet är en

del av lärarprofessionen. I undervisningen beaktas exempelvis att författare till texter eleverna läser är jämt fördelade mellan könen. Från Skolinspektionens lektionsobservationer framgår även ett exempel på att mäns och kvinnors olika förutsättningar i samhället tas upp i undervisningen. Av intervjuer ges samtidigt exempel på att jämställdhetsarbetet diskuteras som en fråga om att rekrytera fler kvinnor till utbildningen och att kvinnor och män bemöts olika. Eleverna på teknikprogrammet berättar att lärare kan fråga hur det kommer sig att de som kvinnor har valt att gå en teknisk utbildning, vilket enligt eleverna kan ge en känsla av att det är något fel med att kvinnor går på skolan. Om eleverna vill få något ändrat ber de kvinnorna framföra deras förslag, då är det större chans att lärarna lyssnar. Enligt eleverna har lärarna samma krav och förväntningar på eleverna oavsett kön eftersom de har matriser som visar vad som bedöms. Eleverna på yrkesprogrammen berättar att män och kvinnor får göra samma saker. Det är självklart och inget som diskuteras. Samtidigt berättar de om att kvinnor inte alltid bemöts på samma sätt som män på det arbetsplatsförlagda lärandet, utan kvinnor kan behöva bevisa att de också klarar sina arbetsuppgifter. Eleverna beskriver också att det kan förekomma en jargong som på olika sätt kan drabba kvinnor utifrån deras könstillhörighet på såväl arbetsplatserna som bland elever och lärare på skolan. Enligt lärarna sker ingen uppföljning av hur de arbetar med jämställdhet i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det vid skolan genomförs ett aktivt och systematiskt jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att skolans jämställdhetsarbete behöver utvecklas. Granskningen visar att det finns exempel på jämställdhetsarbete i undervisningen och övrig verksamhet men rektorn behöver utveckla en tydlig strategi för arbetet.

Av Lgy11, avsnitt 1, framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Av avsnitt 2.1 framgår vidare att läraren ska se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar skolans jämställdhetsarbete. Rektorn behöver se till att lärarna utvecklar sin kunskap om hur de kan arbeta med jämställdhet i undervisningen utifrån läroplanens

intentioner och att lärarna får möjlighet till kompetensutveckling i arbetet utifrån eventuella behov. Rektorn behöver vidare följa upp jämställdhetsarbetet inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen 4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039) Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd samt att undervisningen är strukturerad och i de flesta fall varierad. Eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och lärarna tar del av elevernas synpunkter på undervisningen. Elevernas möjlighet att vara delaktiga i planeringen av undervisningen varierar däremot. Lärarna arbetar på olika sätt med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Undervisningen anpassas så att den utmanar de flesta elever men det förekommer att undervisningen inte innehåller en tillräcklig svårighetsgrad för att stimulera alla elever.

Undervisningen är strukturerad, innehåller ett aktivt lärarstöd och är i de flesta ämnen varierad. Av lärarintervjuer och lektionsobservationer framgår att aktiviteter på lektionerna är planerade och genomförs i de flesta fall på ett sådant sätt att det är tydligt för eleverna vad de ska lära sig och vad aktiviteterna syftar till. Under lektioner som observerats går lärarna exempelvis igenom vad eleverna ska arbeta med på lektionen och kopplar det till sådant de arbetat med tidigare. Lärarna ger också olika exempel på hur de arbetar för att konkretisera målen för undervisningen. Syftet finns även med i det kontinuerliga arbetet på lektioner som exempelvis vid arbetet med verktygsträning där behovet av att kunna hantera olika verktyg blir tydligt. Vilka kursmoment eleveverna ska abeta med på det arbetsplatsförlagda lärandet avgörs i dialog mellan skolan och arbetsplatsen. Av lektionsobservationer framgår vidare att eleverna får ett aktivt lärarstöd. Lärarna ser till att eleverna kommer igång med sina

arbetsuppgifter och stödjer eleverna i att bibehålla intresset för arbetsuppgifterna. Det sker bland annat genom elevernas frågor och att lärarna kommenterar och diskuterar elevernas arbete. När det gäller variation i arbetssätt och arbetsformer beskriver lärarna att undervisningen behöver variera så mycket som möjligt, särskilt i de gymnasiegemensamma ämnena. Under långa arbetspass behöver de därför hinna med att arbeta med flera förmågor. Lärarna beskriver att de försöker få in variationen i ämnen som matematik, fysik och teknik. Exempelvis följs en teorilektion i teknik alltid av en lektion med laborationer. Det är emellertid svårare att skapa variation i ämnet matematik där även eleverna beskriver att det mest är enskilt arbete. På det arbetsplatsförlagda lärandet har eleverna tidkort som de går igenom tillsammans med handledaren på arbetsplatsen för att se vad de redan arbetat med och vad de behöver göra mer för att få variation i uppgifterna.

Eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Som exempel nämner lärarna laborationer där eleverna tränar på kritiskt tänkande i arbetet med att värdera resultat och vid rapportskrivning behöver informationskällor utvärderas. Yrkeslärarna beskriver hur de tränar eleverna i att förbereda egna förslag på lösningar, och fundera över vilka konsekvenser lösningarna får, innan de ställer frågor till lärarna. Eleverna reflekterar också kring sitt eget lärande i samband med att de själva leder sina utvecklingssamtal där de bland annat får beskriva hur de lägger upp sina studier.

Elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen varierar. Flera lärare berättar att eleverna har små möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. Det förekommer att elever kan påverka redovisningsform, arbetsform för en uppgift, tidpunkt för examination och vad de vill öva mer på. Någon lärare ställer löpande enkla utvärderingsfrågor för att ta reda på vad eleverna vill ha mer av i undervisningen. Eleverna på teknikprogrammet ger några exempel på när de varit med och påverkat undervisningen. I en kurs har eleverna fått skriva texter utifrån ett ämne de var intresserade av och i en anna kurs har eleverna utifrån sitt önskemål i viss mån fått kortare lärarledda genomgångar. Eleverna på yrkesprogrammen beskriver att lärarna tilldelar dem det arbete som de ska utföra. Samtidigt ser lärarna till att det blir variation i uppgifterna. Utifrån uppgifter de får kan eleverna ha möjlighet att själva planera hur de ska lägga upp arbetet under dagen. I de teoretiska ämnena kan de däremot inte vara med och påverka undervisningen.

Elevernas synpunkter på undervisningen synliggörs genom de kursutvärderingar som genomförs halv- och helårsvis. Enligt eleverna deltar de inte i diskussioner om resultat på enkäten. Det händer dock att en lärare själv vill utvärdera ett arbetsområde och då får eleverna veta resultatet av utvärderingen. Både eleverna och lärarna på bygg- och anläggningsprogrammet berättar att lärarna har intervjuat eleverna i årskurs 2 för att

få reda på hur de upplevde årskurs 1 och vad som kanske saknades eller behöver förändras i undervisningen. Intervjuerna har även handlat om elevernas upplevelse av det arbetsplatsförlagda lärandet. Eleverna i årskurs 1 blir också uppmuntrade att berätta om sina åsikter om undervisningen. Eleverna på fordons- och transportprogrammet uppger att de inte får lämna synpunkter på undervisningen utöver kursutvärderingarna.

Lärarna arbetar på olika sätt med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära men lärarnas samverkan med detta kan utvecklas. Några lärare beskriver att deras egen entusiasm påverkar elevernas intresse och någon lärare har erbjudit eleverna att komma och studera på skolan en lördag under trivsamma omständigheter. En lärare berättar att de tagit in personer från olika arbetsplatser för att prata om sina yrken och eleverna har med hjälp av rollspel fått pröva på hur det är att söka jobb. Studie- och yrkesvägledare är ute i klasserna efter varje avslutad kurs och pratar om betyg och vad som krävs för att få gymnasieexamen. I de fall en elev inte når kunskapskraven försöker lärarna ändå påvisa de framsteg eleven faktiskt gjort. Eleverna på teknikprogrammet beskriver att de ofta får kommentarer från lärarna på proven om vad de gjort bra och vad de behöver utveckla. Samtidigt uppger eleverna att det finns prov där de delges att de fått en viss poängsumma av totalt möjliga poäng men inga kommentarer utöver det. Yrkeseleverna berättar att undervisningen i yrkesämnena är intressant och att goda relationer mellan lärarna och eleverna gör att de känner sig uppmuntrade. Lärarna beskriver emellertid att yrkeseleverna är betydligt mer motiverade till studier i yrkesämnen än i gymnasiegemensamma ämnen. Lärarna som undervisar på yrkesprogram uppger exempelvis att eleverna visar intresse och arbetar bra när det gäller såväl teoretiska som praktiska yrkesämnen på grund av att de teoretiska kurserna är så konkret kopplade till det praktiska arbetet. Däremot finns det en problematik med att motivera yrkeseleverna i de gymnasiegemensamma ämnena. Enligt både lärarna och elevhälsan vore det önskvärt med samarbeten mellan gymnasiegemensamma ämnen och yrkesämnen för att utbildningen ska upplevas som en helhet av eleverna. Lärarna uppger vidare att de pratar med eleverna om examensmålen i samband med gymnasiearbetet men sällan i andra sammanhang.

Skolinspektionen vill här uppmuntra till att undervisningen organiseras så att eleverna i högre grad uppfattar utbildningen som en helhet. När en elev på ett yrkesprogram inte upplever utbildningens innehåll som relevant för yrkesinriktningen finns en risk för sjunkande motivation och lägre studieprestationer. För att eleven ska nå examensmålen och tillägna sig det yrkeskunnande som efterfrågas på arbetsmarknaden framstår en utbildning präglad av helhet och sammanhang som en viktig faktor. Det är därför av vikt att lärarna arbetar för att etablera arbetssätt som bidrar till att lärarna samverkar över ämnes- och kursgränserna.

Lärarna anpassar undervisningen så att den utmanar de flesta elever men det förekommer att undervisningen inte innehåller en tillräcklig svårighetsgrad för att stimulera alla elever. Lärarna och elevhälsan beskriver ett fungerande samarbete dem emellan med att anpassa undervisningen för elever i behov av stöd. Elevernas behov av stöd kartläggs bland annat genom överlämningar från grundskolan, screeningar som speciallärarna gör i svenska och matematik och genom klasskonferenser. När det gäller extra anpassningar uppger lärarna att samarbetet framför allt sker med speciallärarna. Stöd för eleverna finns också genom läxhjälp och så kallade kunskapsdagar anordnas där eleverna kan arbeta med sådant de inte hunnit med eller med fördjupande uppgifter. I en klass har det också gjorts en satsning på tvålärarsystem för att stärka upp undervisningen i matematik, svenska och engelska. När det gäller det arbetsplatsförlagda lärandet uppger lärarna att de alltid har samtal med arbetsplatserna om behov hos eleverna innan eleverna anländer dit. Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framgår vidare att elever som behöver uppgifter av fördjupande karaktär får det i de flesta ämnen. Lärarna beskriver emellertid att de huvudsakligen är inriktade på att få fler elever att klara minst betyget E. I kurser på grundläggande nivå på teknikprogrammet kan därför elever få göra fler uppgifter av samma slag i väntan på att hela gruppen ska kunna gå vidare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utvecklas så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Granskningen visar att lärarnas arbete med att anpassa undervisningen främst riktar sig till de elever som inte har kommit så långt i sin kunskapsutveckling. Därmed finns en risk att de elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling inte får den stimulans och de utmaningar som de behöver för att utvecklas och känna engagemang och motivation för undervisningen.

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att man på skolan utvecklar arbetet med att individanpassa undervisningen så att alla elever blir utmanande och stimuleras utifrån

sina behov och förutsättningar. Även de elever som uppnått en högre kunskapsnivå behöver utmanas genom att erbjudas uppgifter av fördjupande karaktär och lärare behöver också leda och ta ansvar för deras kunskapsutveckling. Skolan behöver därför arbeta vidare med att lärarna också ska få förutsättningar att tillsammans utveckla arbetet med att planera och genomföra sin undervisning utifrån de elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att det till stor del bedrivs ett medvetet arbete på skolan för att eleverna ska känna sig trygga medan skolans samlade arbete för att skapa och bibehålla studiero behöver utvecklas.

Det bedrivs till stor del ett medvetet arbete för att eleverna ska känna sig trygga på skolan. Såväl främjande som förebyggande insatser för att skapa trygghet genomförs på skolan. Redan under elevernas första dagar på utbildningen träffar de elevhälsan som pratar om skolans värdegrund och vad eleverna kan bidra med när det gäller trygghet och trivsel. Elevhälsan beskriver också ett arbete som genomförts i alla klasser i årskurs 1 under året som syftar till att stärka eleverna i deras utveckling.

Elevernas upplevelse av trygghet kartläggs genom en kommungemensam enkät en gång per år och via de kursutvärderingar som genomförs efter halva respektive hela kurser. Enligt intervjuer och inkomna dokument har kartläggningen visat att det finns behov av att motverka förekomst av sexuella trakasserier på skolan och att öka elevernas upplevelse av trygghet i vissa av skolans allmänna utrymmen. Elevhälsan beskriver att det sker ett förebyggande arbete för att komma tillrätta med problemen. Bland annat har personal från elevhälsan tagit upp och diskuterat sexuella trakasserier i såväl trygghetsteamet som i arbetslagen. Elevhälsan uppger dock att det kan vara upp till varje lärare om det sedan behandlas i klassrummen och att det kan behövas ett mer gemensamt angreppssätt. När det gäller otrygga platser har eleverna efterlyst

en högre grad av vuxennärvaro, vilket trygghetsteamet informerat arbetslagen om. Rektorn uppger att insatser i form av fler vuxna i de allmänna utrymmena har genomförts vilket även eleverna ger exempel på. Enligt eleverna reagerar också lärare och övrig personal när det sker incidenter. Beträffande elevernas trygghet under det arbetsplatsförlagda lärandet uppger lärarna att de gör riskanalyser på alla arbetsplatser. Lärarna besöker också arbetsplatserna tillsammans med eleverna i årskurs 1 och 2 och ger dem stöd i att komma in i gemenskapen och få syn på oskrivna regler som exempelvis var de kan sitta på rasten. Lärarna utvärderar också det arbetsplatsförlagda lärandet tillsammans med handledare och elev.

Av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling framgår tydliga rutiner kring anmälan av kränkningar och sexuella trakasserier. Rektorn uppger att det i nuläget sker ganska få anmälningar och senast det handlade om kränkning på sociala medier var för ett och ett halvt år sedan. En lärare ger dock exempel på en i tiden mer närliggande händelse. En förklaring till att antalet anmälningar minskar är enligt rektorn att lärarna är bra på att i ett tidigt stadium ta hand om incidenter som sker. Rektorn uppger vidare att det kan finnas nyanser i nivåerna för när olika lärare anmäler en kränkning, men att många lärare för diskussioner med kuratorn om de känner sig osäkra. Bland intervjuade lärare råder det delade meningar om huruvida samtliga kränkningar som observeras också anmäls. Ett par lärare uppger att det kan bero på vilken lärare som observerade kränkningen medan en annan lärare säger att hen tror att lärarna anmäler de kränkningar de ser. Skolinspektion vill i sammanhanget påpeka vikten av att skolan har fungerande rutiner för hur en anmälan om kränkande behandling ska göras. För att kunna skydda elever mot kränkningar behöver rektorn och huvudmannen få kännedom om inträffade kränkningar, utreda det inträffande och vidta åtgärder för att få kränkningarna att upphöra.

Skolan arbetar i viss utsträckning för att skapa studiero för eleverna, men arbetet behöver utvecklas så att det blir mer samlat och att eleverna i högre grad upplever studiero. Elevernas upplevelse av studiero följs upp genom den kommungemensamma enkäten och skolans egna kursutvärderingar men också genom utvecklingssamtal och skolsköterskans hälsosamtal. Rektorn uppger att senaste kartläggningen visade att drygt hälften av eleverna upplever att det är studiero på lektionerna. På Skolinspektionens elevenkät höstterminen 2017 angav över 30 procent av skolans elever som svarat på enkäten att påståendet *Jag har studiero på lektionerna* stämde dåligt eller ganska dåligt. Enligt samtliga intervjuade varierar studieron mellan olika lektioner och problem med studieron framträder tydligast under lektioner i gymnasiegemensamma ämnen på yrkesprogrammen. Exempel på vidtagna åtgärder för att förbättra studieron är enligt rektorn att de förstärkt undervisningen där det behövts. Rektorn nämner också elevstärkande arbete i årskurs 1 som ett främjande

och förebyggande arbete. Av intervjuerna framgår att lärare arbetar med att aktivt styra var eleverna ska sitta. Yrkeslärarna som är mentorer för eleverna har besökt andra lärares lektioner för att ge stöd i arbetet med studieron, vilket enligt lärarna bidragit till förbättringar. Även rektorn har besökt lektioner för att ge stöd i arbetet med studieron. Rektorn beskriver att studieron tas upp på arbetsplatsträffar där de bland annat pratar om lärares befogenheter. Av intervjuerna framgår dock att diskussioner kring studieron huvudsakligen förs i arbetslagen och att det saknas ett samlat arbete på skolan för att skapa samsyn kring arbetet med studiero. Enligt elevhälsan har lärarna som undervisar i de gymnasiegemensamma ämnena behov av att det finns gemensamma förhållningssätt. Lärarna berättar om att det finns regler om att inte äta eller dricka annat än vatten under lektionerna men att detta inte alltid efterlevs. Flera lärare beskriver problem med att eleverna använder mobiltelefonerna på lektionerna, vilket även förekom på en av de lektioner Skolinspektionen observerade. Enligt lärarna vore det lättare att hantera problematik med mobiltelefonerna om det fanns gemensamma regler om det. Eleverna berättar också att lärare kan tröttna på att säga till elever som inte respekterar lärarnas tillsägelser och inte följer med i undervisningen på grund av användandet av mobiltelefonen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att det bedrivs ett samlat arbete för studiero på skolan, vilket omfattar möjligheter för personalen att lära av varandra, få en samsyn och skapa gemensamma strategier för att skapa och bibehålla studiero.

Skolinspektionen bedömer att det samlade arbetet för att skapa och bibehålla studiero på skolan behöver utvecklas. Det pågår visserligen insatser av såväl förebyggande som åtgärdande karaktär men det finns behov av tydligare gemensamma förhållningssätt i arbetet med studieron på skolan.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 320 f) framgår att en av de viktigaste förutsättningarna för att eleverna ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. Det framgår vidare att det förebyggande arbetet är centralt samt att det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa studiero i skolan.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och når en samsyn kring gemensamma förhållningssätt och strategier för att skapa och bibehålla studiero. Utgångspunkter för arbetet kan vara både lärares och elevers upplevelse av studiero och att lärarna ges möjlighet att lära av varandra. Målet är att eleverna i högre grad ska uppleva studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen
8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen
Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorn i viss grad ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning samt att rektorns analys av likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning är begränsad.

Rektorn ger i viss grad lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra likvärdigheten i bedömningar och betygssättning. Rektorn ger flera exempel på lärarnas förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar. Under vårterminen 2019 har exempelvis lärarna på arbetslagstid påbörjat ett gemensamt arbeta utifrån Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning. Av granskningen framgår dock att lärare till viss del har olika uppfattning om vilka förutsättningar de har att kvalitetssäkra betygssättningen. Å ena sidan framgår det av intervjuer att lärarna arbetar med Skolverkets allmänna råd om bedömning och betygsättning. På teknikprogrammet sker gemensam planering av examinationer i form av både skriftliga prov och laborationer i samband med de ämnesövergripande projekten. Många lärare på teknikprogrammet har även gått en kurs på högskolenivå i betyg och bedömning. Flera lärare uppger att de samverkar kring uppgifter och prov som de också sambedömer. I samband med nationella prov har de särskilda rättningsdagar och en lärare uppger att de samrättar proven i ämneslaget. Några tillfällen per år förläggs också hela arbetslagstiden till gemensamma ämnesträffar för lärare på alla kommunens gymnasieskolor. I det sammanhanget kan lärarna arbeta med kvalitetssäkring och ge varandra tips och idéer. Å andra sidan framkommer synpunkter bland lärarna om att betygssättningen i stora delar är ett ensamarbete och att det är långt kvar tills den är kvalitetssäkrad. Det framkommer också att samplanering av prov beror på om lärare i samma ämne har sina arbetsplatser nära varandra eller inte och om ämnestiden på

kommundagarna används till kvalitetssäkring av betygsättning eller till att planera gemensamma aktiviteter.

Rektorns uppföljning och analys av likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning kan utvecklas. Rektorn uppger att han inte gör analyser av resultat för att bedöma likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygssättning men det förs diskussioner kring skillnader i betygsresultat under medarbetarsamtalen. Om det till exempel inte finns några högre betyg satta i en kurs tar rektorn upp en diskussion med läraren om orsakerna till det. Lärare uppger att de får återkoppling från förvaltningen på skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg och att de inom ämnet diskuterat avvikelser när sådana förekommit. Enligt lärarna är det stor skillnad på hur väl eleverna når kunskapskraven i olika ämnen men att den skillnaden inte diskuteras eller analyseras på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn i ökad utsträckning analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygsättning och för diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser för att på så sätt säkerställa en likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver följa upp och analysera att lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper är likvärdig. Analys och diskussion med lärarna om eventuella skillnader i bedömning och betygssättning är ett viktigt redskap i rektorns arbete med att säkerställa likvärdighet.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Vidare anges i 3 kap. 14 § skollagen att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247, s. 42 ff) med kommentarer om betyg och betygssättning framgår att rektorn, tillsammans med lärarna, bör följa upp betyg och nationella provbetyg inom skolenheten så att det vid behov blir möjligt att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg. Vidare beskrivs att rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper. Om avvikelser förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn på ett systematiskt sätt följer upp och analyserar lärarnas betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv för att kunna säkerställa en rättvis betygssättning av god kvalitet. Detta arbete kan exempelvis omfatta jämförelser av skillnader i betyg i och mellan olika ämnen eller årskurser samt jämförelser av resultaten på nationella ämnesprov och betyg. I arbetet behöver rektorn diskutera resultatet av analysen med lärarna.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Stadler

X Anders Berggren

Föredragande
Signerat av: Anders Berggren

I handläggningen av ärendet har även utredare Sarah Vinterlycka och undervisningsråd Eleonor Duvander medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 11 och 13 mars 2019. Besöket genomfördes av Anders Berggren och Sarah Vinterlycka.

Katrineholms Tekniska College 2 är en kommunal gymnasieskola i Katrineholms kommun. Skolans verksamhet omfattar tre yrkesprogram, ett högskoleförberedande program samt introduktionsprogrammen. Vid tiden för granskningen gick det ca 240 elever på skolan. Skolenhetens arbete leds av en rektor.